

"Kâfir ise, mana-yı ismiyle, yani müstakil bir "Ağa" nazarıyla âleme bakıyor,.. " cümlesindeki "Ağa" ne anlama gelmektedir?

Burada kullanıla "Ağa" ifadesi, başkasına tabi olmayan, istediği gibi hareket eden anlamındadır.

Mesela bir asker, kendi başına hareket edemez, kurallar onu bağlar. Aslında insanoğlu da öyledir. Allah'ın koyduğu tekvini kurallara -ki, buna sünnetullah ve yanlış olarak doğa kanunları deniyor- uymak durumdadır; teşrii (dinin emirleri) kurallara uymada ise serbesttir.

Mesela, insanoğlu istemediği halde yaşlanıyor, istemediği halde ölüyor veya bir yeri ağrıyor. Demek ki insan kendi kendine sahip değil ve başkasının emri altında yaşıyor. İnsan istemese de acıkmak durumunda, istemese de tuvalete gitmek durumunda, istemese de havayı teneffüs etmek durumundadır. Ama iman gözü ile bakılmadığı zaman, insanoğlu istediği gibi yaşayabilirmiş gibi anlaşılıyor. İşte bu yaklaşım insanı Allah'tan soyutlayarak istediği gibi yaşayan bir varlık durumunda düşürüyor ki, bu mana "**müstakil bir ağa**" olarak ifadesini bulmuş risalelerde.

Soruda geçen kısım için tıklayınız: [Mesnevi-i Nuriye, Şule.](#)